

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1990

Vragen van het lid **Ouwehand** (PvdD) aan de Minister van Justitie en Veiligheid over *het meedoen van het Ministerie van Justitie en Veiligheid aan de Nationale Week Zonder Vlees & Zuivel en het invoeren van het principe «Carnivoor? Geef het door!»* (ingezonden 23 februari 2022).

Antwoord van Minister **Yeşilgöz-Zegerius** (Justitie en Veiligheid) (ontvangen 9 maart 2022).

Vraag 1

Bent u ermee bekend dat een veel plantaardig(er) dieet een enorm positieve bijdrage kan leveren aan onder andere het dempen van de klimaatverandering, het herstel van de natuur en het voorkomen van nieuwe pandemieën? Ziet u hier – als lid van een kabinet met klimaat- en natuurambities – ook een mooie rol voor zichzelf om met een relatieve kleine aanpassing in het aanbod van voedsel (op uw departement) een voortrekkersrol te nemen?¹

Antwoord 1

Ik ben bekend met de positieve bijdrage die een gebalanceerd voedingspatroon kan leveren aan mens en milieu. In 2021 is een JenV brede² CO₂ voetafdruk opgesteld. Uit dit onderzoek is naar voren gekomen dat voedsel en dranken 7% van de CO₂ emissie van heel JenV veroorzaakt. De categorie voedsel en dranken staat hiermee op de derde positie in de ranglijst van emissiebronnen. Vastgoed gerelateerde emissies vormen met 44% de grootste categorie, gevolgd door vervoer met 42%. Op grond van de uitkomsten van de CO₂ voetafdruk worden momenteel maatregelen vormgegeven om de emissies van JenV terug te dringen.

¹ Zie o.a. Sun, Z., Scherer, L., Tukker, A. et al. Dietary change in high-income nations alone can lead to substantial double climate dividend. *Nat Food* 3, 29–37 (2022)., Leclère, D., Obersteiner, M., Barrett, M. et al. Bending the curve of terrestrial biodiversity needs an integrated strategy. *Nature* 585, 551–556 (2020). en Bekedam, H., c.s. 2021. Zoönosen in het vizier. Rapport van de expertgroep zoönosen

² De onderdelen van het Ministerie van JenV die hierin zijn meegenomen zijn: DJI, CJIB, RvdK, IND, JustID, Bestuursdepartement, DT&V, HR, NFI, COA, Nationale Politie, Raad voor de Rechtspraak, OM, CvTA, IFV, Raad voor Rechtsbijstand en SGM.

Vraag 2

Onderschrijft u de wetenschappelijke inzichten dat een plantaardig(er) dieet zelfs dubbele klimaatwinst oplevert: niet alleen zorgt een afname van het aantal dieren dat wordt gefokt en gedood voor voedsel voor een forse afname van de uitstoot van broeikasgassen, ook zorgt het ervoor dat er landbouwgrond vrijkomt (die immers niet meer nodig is voor het verbouwen van veevoer) die kan worden teruggegeven aan de natuur om zo blijvend veel meer CO₂ vast te leggen?³

Antwoord 2

Het kabinet zet in op een gezond en duurzaam voedingspatroon, gebaseerd op de Schijf van Vijf van het Voedingscentrum. Het Voedingscentrum biedt informatie op basis van wetenschappelijke en onafhankelijke inzichten. Onderdeel hiervan is dat een toename van het aandeel plantaardige eiwitten in het voedingspatroon een belangrijke bijdrage kan leveren aan zowel het klimaat, als aan de gezondheid. Daarmee onderschrijft dit kabinet deze wetenschappelijke inzichten.

Vraag 3

Bent u bekend met het besluit van de burgemeester van New York om op alle scholen in de stad op vrijdag voortaan plantaardige maaltijden in de kantines aan te bieden (Vegan Fridays)? Deelt u de mening dat ook hier het mes aan meerdere kanten snijdt, namelijk én klimaatwinst én een gevarieerd en gezond menu en een goed voorbeeld voor de scholieren?⁴

Antwoord 3

Ja, hier ben ik mee bekend. In Nederland is eten volgens de Schijf van Vijf het uitgangspunt voor een gezond voedingspatroon. Plantaardige maaltijden dragen bij aan klimaatwinst en een gevarieerd en gezond menu. Binnen JenV⁵ worden bij de verschillende bedrijfsrestaurants en bij de catering voor vergaderingen daarom steeds meer ingezet op plantaardige voeding. JenV volgt de Rijksbrede initiatieven op dit gebied.

Vraag 4

Bent u bereid mee te doen met de Nationale week zonder vlees en zuivel (van 7 tot en met 13 maart aanstaande)? Doet uw departement ook mee?

Antwoord 4

Het Ministerie van JenV doet net als veel andere onderdelen van de rijksoverheid mee aan deze nationale week in verschillende bedrijfsrestaurants van de kantoorpanden.

Vraag 5

Bent u bereid om op uw departement het principe «Carnivoor? Geef het door!» in te voeren, wat inhoudt dat plantaardig voedsel (geen vlees en andere dierlijke producten) de norm wordt, waarbij ambtenaren en gasten van het ministerie op bestelling dierlijke producten kunnen eten zodat niemand in keuzevrijheid wordt beperkt?

Antwoord 5

Het Ministerie van JenV (zie eerdere voetnoten) heeft zich, net als veel andere ministeries, aangesloten bij de Rijksbrede visie circulaire catering waarin plantaardige voeding een belangrijk onderdeel is.

Vraag 6

Kunt u deze vragen (alleen namens uw eigen departement) beantwoorden voor 7 maart 2022?

³ NRC, 11 januari 2022, «Wereldwijd plantaardig dieet geeft dubbele klimaatwinst», www.nrc.nl/nieuws/2022/01/11/wereldwijd-vleesloos-dieet-is-goed-voor-meer-dan-alleen-het-klimaat-a4077951

⁴ New York Post, 3 februari 2022, «NYC schools to serve vegan-only meals on Fridays», nypost.com/2022/02/03/nyc-schools-to-serve-vegan-only-meals-on-fridays/

⁵ De onderdelen van het Ministerie van JenV die hierin zijn meegenomen zijn: DJI, CJIB, RvdK, IND, JustID, Bestuursdepartement, DT&V, HR, NFI, COA, Nationale Politie, Raad voor de Rechtspraak, OM, CvTA, IFV, Raad voor Rechtsbijstand en SGM.

Antwoord 6

Ik heb getracht de antwoorden voor mijn departement alvorens 7 maart toe te sturen aan uw Kamer. Dit is helaas net niet gelukt.